

सुधारित धान्य वितरण पद्धतीनुसार अन्नधान्य व इतर जीवनावश्यक वस्तूंची वाहतूक व गोदामस्तरावरील हाताळणूक करून त्या रास्तभाव दुकानात पोहोच करण्यासाठीचे कंत्राट निश्चित करण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना.

महाराष्ट्र शासन

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग

शासन शुद्धीपत्रक क्रमांक : कंत्राट १११८ / प्र.क्र.५२/ना.पु.१६-अ,

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक : २८ जानेवारी, २०१९

वाचा:- १) शासन निर्णय क्र. कंत्राट १११८/ प्र.क्र.५२/ना.पु.१६-अ, दि. ०१ नोव्हेंबर, २०१८.

२) शासन परिपत्रक क्र. विसउस/का.-२/२०१७ ते २०१९/धा.तां/वाहतूकदर, दि. २२ ऑक्टोबर, २०१८.

शासन शुद्धीपत्रक :

संदर्भ क्र. १ येथील शासन निर्णयान्वये लक्ष्यनिर्धारित सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेअंतर्गत सुधारीत धान्य वितरण प्रणालीमध्ये नवीन वाहतूक पद्धतीनुसार गहु, तांदुळ, डाळी, साखर (वेळोवळी शासनाने घेतलेल्या निर्णयानुसार अन्य शिधावस्तु) इत्यादीची वाहतूक करून ती रास्तभाव दुकानांमध्ये वितरीत करण्यासाठी वाहतूक व हाताळणूकीची एकत्रित कंत्राटे निश्चित करण्यासाठी निविदा प्रक्रियेच्या अटी व शर्ती त्याचप्रमाणे मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्यात आलेल्या आहेत.

संदर्भ क्र. २ येथील परिपत्रकान्वये वित्तीय सल्लागार व उप सचिव कार्यालयाने हंगाम २०१८-१९ करिता धान व सीएमआर वाहतूकीचे दर निर्धारित केलेले आहेत. जिल्ह्यातील नियमित वाहतूक व इतर जिल्ह्यातून आणावयाच्या तांदूळ (CMR) व भरडधान्याची वाहतूक यामध्ये सुसुत्रता आणण्यासाठी व जिल्हास्तरावर या वाहतूकीसाठी एकच कंत्राटदार नियुक्त करण्यासाठी दि. ०१ नोव्हेंबर, २०१८ रोजीच्या शासन निर्णयामध्ये पुढीलप्रमाणे सुधारणा करण्यात येत आहेत.

परिच्छेद क्र. (१) (१.१)

(१) सुधारीत वाहतूक व हाताळणूक पद्धत:-

१.१ पहिल्या टप्प्याची वाहतूक: भारतीय अन्न महामंडळाच्या बेस डेपोपासून शासकीय धान्य गोदामापर्यंतची अन्नधान्याची पहिल्या टप्प्याची वाहतूक करून शासकीय गोदामात अन्नधान्य उतरवून त्याचे प्रमाणिकरण करून (प्रत्येक गोणी ५० किलोची बनवून) थप्पी रचून ठेवणे.

पहिल्या टप्प्याअंतर्गत जिल्हा मुख्यालयाच्या शहरांमध्ये जेथे भारतीय खाद्य निगमचा बेस डेपो व शासकीय धान्य गोदाम एकाच शहरात आहेत, अशा ठिकाणी, भारतीय अन्न महामंडळाच्या बेस डेपोपासून (साखरेसंदर्भात निर्धारित गोदामापासून) शिधावाटप दुकानांमध्ये धान्य पोहोचवून त्याची दुकानांमध्ये थप्पी लावून देणे.

ऐवजी

(१) सुधारीत वाहतूक व हाताळणूक पद्धत:-

१.१ पहिल्या टप्प्याची वाहतूक: भारतीय अन्न महामंडळाच्या बेस डेपोपासून शासकीय धान्य गोदामापर्यंतची अन्नधान्याची पहिल्या टप्प्याची वाहतूक करून शासकीय गोदामात अन्नधान्य उतरवून त्याचे प्रमाणिकरण करून (प्रत्येक गोणी ५० किलोची बनवून) थप्पी रचून ठेवणे.

पहिल्या टप्प्याअंतर्गत जिल्हा मुख्यालयाच्या शहरांमध्ये जेथे भारतीय खाद्य निगमचा बेस डेपो व शासकीय धान्य गोदाम एकाच शहरात आहेत, अशा ठिकाणी, भारतीय अन्न महामंडळाच्या बेस डेपोपासून (साखरेसंदर्भात निर्धारित गोदामापासून) शिधावाटप दुकानांमध्ये धान्य पोहचवून त्याची दुकानांमध्ये थप्पी लावून देणे.

वेळोवेळी देण्यात आलेल्या सुचनांनुसार अन्य जिल्ह्यांमधून तांदळाची (CMR), भरडधान्याची वा अपरिहार्य परिस्थितीत नियमित बेस डेपो व्यतिरिक्त अन्य बेस डेपोमधून उपलब्ध झालेल्या नियतनाची वाहतूक करून ते जिल्ह्यामधील शासकीय गोदामांमध्ये उतरवून प्रमाणिकरण करून किंवा न करता त्याची थप्पी रचून ठेवणे.

परिच्छेद क्र. (३) (३.४)

(३) निविदा मागविणाऱ्या प्राधिकाऱ्यांच्या जबाबदाऱ्या:-

३.४ जिल्हाधिकारी यांनी निविदा कागदपत्रांमध्ये जिल्ह्यासाठीचे भारतीय अन्न महामंडळाचे विहित बेस डेपो व या बेस डेपोपासून जिल्ह्यातील शासकीय गोदामांची अंतरे, सरासरी अंतरे याबाबतची माहिती तसेच जिल्ह्याचे मासिक नियतन व त्यासाठी लागणाऱ्या वाहनांची क्षमता इत्यादी माहिती निविदाकारास उपलब्ध करून द्यावी.

ऐवजी

जिल्हाधिकारी यांनी निविदा कागदपत्रांमध्ये जिल्ह्यासाठीचे भारतीय अन्न महामंडळाचे विहित बेस डेपो या बेस डेपोपासून जिल्ह्यातील शासकीय गोदामांची अंतरे, सरासरी अंतरे अपरिहार्य परिस्थितीत नियमित बेस डेपो व्यतिरिक्त अन्य संभाव्य बेस डेपोपासूनची अंतरे, CMR किंवा भरडधान्य लगतच्या किंवा संभाव्य जिल्ह्यातून आणावे लागल्यास तेथून शासकीय धान्य गोदामापर्यंतची अंतरे याबाबतची माहिती तसेच जिल्ह्याचे मासिक नियतन व या सर्वांचा विचार करून पहिल्या टप्प्याच्या वाहतूकीसाठी आवश्यक वाहनांची संख्या व दुसऱ्या टप्प्याच्या वाहतूकीसाठी लागणाऱ्या वाहनांची संख्या इ. माहिती निविदाकारास उपलब्ध करून द्यावी.

परिच्छेद क्र. (४) (४.१)

(४) निविदा प्रक्रियेसाठी आधारभूत दर:-

४.१ वाहतूक व हाताळणूकीच्या कार्यपद्धतीनुसार निविदाप्रक्रियेसाठी निर्धारित केलेले वाहतूकीचे टप्पानिहाय आधारभूत दर पुढीलप्रमाणे असतील:-

वाहतुकीची पद्धत	आधारभूत दर (रुपये प्रति क्विंटल) संपुर्ण अंतराकरीता
पहिल्या टप्प्याची वाहतूक *	५०.८८
दुसऱ्या टप्प्याची वाहतूक	४२.४०

ऐवजी

४.१ वाहतूक व हाताळणूकीच्या कार्यपद्धतीनुसार निविदा प्रक्रियेसाठी निर्धारित केलेले वाहतूकीचे आधारभूत दर पुढीलप्रमाणे असतील.

वाहतुकीची पद्धत	आधारभूत दर (रुपये प्रति क्विंटल)	निविदाकाराची दरांची टक्केवारी (वाहतुकीच्या सर्व टप्प्यांसाठी एकत्रित)
१	२	३
(१) सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेतील जिल्हाअंतर्गत नियमित वाहतूक		(+)/- टक्के
पहिल्या टप्प्याची वाहतूक *	५०.८८ संपुर्ण अंतराकरीता	
दुसऱ्या टप्प्याची वाहतूक	४२.४० संपुर्ण अंतराकरीता	
(२) विकेंद्रित खरेदी योजना व इतर योजनांसाठी आंतर जिल्हा वाहतूक		
०.१ कि.मी. ते ५ कि.मी.	रु.५.७५ (संपूर्ण अंतराकरीता)	
५.१ कि.मी. ते १० कि.मी.	रु.१.१५ प्रति कि.मी.	
१०.१ कि.मी. ते २० कि.मी.	रु.०.८० प्रति कि.मी.	
२०.१ कि.मी. ते ४० कि.मी.	रु.०.६९ प्रति कि.मी.	
४०.१ कि.मी. ते ६० कि.मी.	रु.०.५७ प्रति कि.मी.	
६०.१ कि.मी. पेक्षा जास्त	रु.०.४६ प्रति कि.मी.	

परिच्छेद क्र. (४.२)

४.२ उपरोक्त परिच्छेद ४.१ मधील वाहतुकीचे आधारभूत दर हेच निविदा प्रक्रियेसाठीचे आधारभूत दर असतील. निविदाकाराने वाहतुकीच्या प्रत्येक टप्प्याचे स्वतंत्र दर भरावेत.

ऐवजी

४.२ निविदाकारांनी उपरोक्त परिच्छेद ४.१ मधील वाहतूकीच्या अंतराच्या टप्पेनिहाय आधारभूत दरांसाठी वेगवेगळे दर न भरता सर्व टप्प्यांसाठी टक्केवारीत एकच दर भरावा.

४.२.१ कोणत्याही वाहतूकीच्या देयकांच्या परिगणनेसाठी डिस्पॅच गोदाम ते रिसिव्हिंग गोदाम यामधील एकेरी अंतराचाच विचार करण्यात यावा. कोणत्याही कारणाने बेस गोदामाच्या ठिकाणात बदल झाला तरी नवीन बेस गोदाम ते रिसिव्हिंग गोदाम यामधील एकेरी अंतराचाच विचार देयकांच्या परिगणनेसाठी करण्यात यावा.

४.२.२ वाहतूकीच्या दरम्यान आलेल्या एकूण घट-तुटीबाबत केंद्र शासनाच्या विकेंद्रित खरेदी योजनेकरिता दिलेल्या निर्देशाप्रमाणे घट- तुट मान्य करून त्यावरील घट- तुटीबाबत त्या त्या वर्षीच्या धान्य भरडधान्य खरेदी शासन निर्णयामध्ये वसूलीबाबत निश्चित केलेल्या दराप्रमाणे वसूली करण्यात येईल.

४.२.३ विकेंद्रीत खरेदी योजनेकरीता करण्यात आलेल्या वाहतूकीच्या देयकांच्या अदायगीकरीता प्रचलित कार्यपद्धतीनुसार कार्यवाही करण्यात यावी.

परिच्छेद क्र. ४ (४.४)

४.४ आधारभूत दरांपेक्षा २० टक्के किंवा त्यापेक्षा कमी दराच्या निविदा स्विकारल्या जाणार नाहीत, अशा परिस्थितीत पुनर्निविदा प्रक्रिया राबविण्यात यावी.

ऐवजी

४.४ आधारभूत दरांपेक्षा कमी दराच्या निविदा स्विकारण्यात येतील परंतु, कमी दरांमध्ये निविदाकारास काम कसे परवडणार आहे, याचा आर्थिक ताळेबंद (Justification) सादर करणे निविदाकारास बंधनकारक राहिल.

परिच्छेद क्र. (४.६)

४.६ काही अपरिहार्य कारणास्तव विहित बेस डेपोतून नियतन उपलब्ध करून देण्यास भारतीय अन्न महामंडळाने असमर्थता दर्शविल्यास पर्यायी डेपोतून वाहतूक करावी लागल्यास अशा वाहतूकीच्या अतिरिक्त खर्चाला पुढीलप्रमाणे मान्यता देण्यात यावी. निविदा भरताना त्या टप्प्याकरीता जे सरासरी अंतर विचारात घेण्यात आलेले आहे त्या अंतरापेक्षा जितक्या अधिक टक्क्याने अंतर वाढलेले आहे तेवढ्याच टक्क्यांचे ज्यादा वाहतूकीचे देयक प्रदान करण्यात यावे. कोणत्याही परिस्थितीत या कारणास्तव वाहतूकदाराची देयके प्रलंबित ठेवू नयेत. अशाप्रकारे होणारा अतिरिक्त खर्च भारतीय अन्न महामंडळाकडून प्राप्त करून घेण्यात यावा.

उदाहरणार्थ :- भारतीय अन्न महामंडळाचे बेस डेपो व संबंधित शासकीय गोदामामधील सरासरी अंतर ६५ किमी गृहीत धरून त्यासाठी प्रति क्विंटल रु. ५०.८८ इतका आधारभूत दर निर्धारित करण्यात आलेला आहे. जर या दरांमध्ये ही वाहतूक अपरिहार्य कारणास्तव १०० किमी वरून झालेली असेल तर वाहतूकीच्या देयकाची परिगणना पुढीलप्रमाणे होईल.

एफसीआय बेस डेपो व संबंधित शासकीय गोदामामधील सरासरी अंतर (किमीमध्ये)	निर्धारित आधारभूत दर (रु.)	अपरिहार्य परिस्थितीत झालेली सरासरी वाहतूक (किमीमध्ये)	वाहतुकीच्या अंतरात झालेली सरासरी वाढ (टक्केवारीमध्ये)	त्याप्रमाणात वाहतुकीच्या दरामध्ये द्यावयाची वाढ (रु.)	१०० किमीच्या सरासरी वाहतुकीसाठी द्यावयाचे प्रति क्विंटल दर (रु.)
६५	५०.८८	१००	५३.८५	२७.४०	७८.२८

यासाठी निविदा प्रसिद्ध करताना जिल्हा पुरवठा कार्यालयाने जिल्ह्याचे बेस डेपो व शासकीय गोदामे यामधील अंतरे विचारात घेऊन सरासरी अंतरे निर्धारित करावीत व त्यानुसार वरीलप्रमाणे परिगणना करावी.

ऐवजी

४.६ अपरिहार्य परिस्थितीत नियमित बेस डेपो व्यतिरिक्त अन्य बेस डेपोतून नियतन उपलब्ध झाल्यास व त्यामुळे जिल्ह्याच्या सरासरी अंतरापेक्षा जास्तीच्या अंतरासाठी वाहतूक झाल्यास अतिरिक्त वाहतुकीच्या दरांची परिगणना आंतर जिल्हा वाहतुकीच्या मंजूर दरांनुसार करण्यात यावी.

परिच्छेद क्र. (६.६)

६.६ मधील विवरण पत्रातील अनु.क्र.६

६	मालकीच्या व नियंत्रणाखालील वाहनाच्या आर. सी. बुक व फिटनेस प्रमाणपत्रांच्या (संबंधित सक्षम अधिकाऱ्याने दिलेल्या) साक्षांकित प्रती.
---	---

ऐवजी

६.६ मधील विवरण पत्रातील अनु.क्र.६

६	मालकीच्या व नियंत्रणाखालील वाहनाच्या आर. सी. बुक व फिटनेस प्रमाणपत्रांच्या / प्रादेशिक परिवहन विभागाकडून मिळणा-या वाहन तपशीलाच्या (Vehicle Particulars) (संबंधित सक्षम अधिकाऱ्याने दिलेल्या) साक्षांकित प्रती.
---	--

सदर शासन शुद्धीपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०१९०१२८१७४७००१७०६ असा आहे. हे शुद्धीपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सतिश श्रीधर सुपे)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
२. मा. मंत्री, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण यांचे खाजगी सचिव
३. मा. राज्य मंत्री, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण यांचे खाजगी सचिव
४. मा.विधान सभा / परिषद सदस्य,
५. मा. मुख्य सचिव यांचे उप सचिव.
६. प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
७. सर्व प्रशासकीय विभाग प्रमुख, मंत्रालय, मुंबई
८. विभागीय आयुक्त, कोकण, पुणे, औरंगाबाद व नागपूर
९. जिल्हाधिकारी, ठाणे, पालघर, कोल्हापूर, हिंगोली, चंद्रपूर व गडचिरोली
१०. उपायुक्त (पुरवठा) कोकण, पुणे, औरंगाबाद व नागपूर
११. जिल्हा पुरवठा अधिकारी ठाणे, पालघर, कोल्हापूर, हिंगोली, चंद्रपूर व गडचिरोली
१२. वित्तीय सल्लागार व उप सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, मुंबई
१३. महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-१, मुंबई
१४. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१, मुंबई
१५. महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-२, नागपूर
१६. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-२, नागपूर
१७. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, नागरी पुरवठा, लेखा परीक्षा मंडळ द्वारा - वित्तीय सल्लागार व उप सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, मुंबई
१८. वित्त विभाग, व्यय-४, मंत्रालय, मुंबई
१९. उदयोग, उर्जा व कामगार विभाग, उदयोग-४, मंत्रालय, मुंबई.
२०. प्रधान सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग यांचे स्वीय सहायक
२१. सर्व उप सचिव/ अवर सचिव/ कार्यासन अधिकारी, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, मुंबई
२२. निवड नस्ती (कार्यासन ना.पु.१६-अ).